

Regional sabitlikdən beynəlxalq həmrəyliyə

Azərbaycan xalqının humanizmi və qonaqpərvərliyi təkcə mənəvi dəyər deyil, həm də dünya miqyasında təqdir olunan tarixi bir reallıqdır. Ölkəmizə istər turist, istərsə də beynəlxalq tədbirin iştirakçısı kimi gələn hər bir əcnəbi vətəndaşa xalqımıza xas mehribanlıq, tolerantlıq və insanlara dilindən, dinindən, cinsindən asılı olmayaraq bərabər yanaşma prinsipləri hər zaman ön plandadır. Bu ali mənəvi keyfiyyətlər bu gün Azərbaycanın xarici siyasət kursunun da təməlini təşkil edir.

Sülh və əmin-amanlıq naminə

Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sistemində hər zaman sülhün və ədalətin tərəfdarı kimi çıxış edir. Müstəqil və balanslaşdırılmış siyasət yürüdən ölkəmiz Sülh Şurasının təsisçi üzvlərindən biri olmaqla, qlobal barışa xidmət edən çağırışlarını əməli addımlarla möhkəmləndirir. Bu kontekstdə rəsmi Bakı qonşu İranda cərəyan edən hadisələrin sülh yolu ilə həllinə tərəfdar olduğunu bəyan edərək tərəfləri daim dialoqa səsləyir.

Bu il martın 1-də Prezident İlham Əliyevin İran Prezidenti Məsud Pezeşkiana ünvanladığı məktubda dost İran xalqının üzüntüsü dərinəndən paylaşılır: "İran İslam Respublikasının Ali Rəhbəri Ayətullah Seyid Əli Xameneinin faciəvi vəfatı xəbəri bizi dərinəndən kədərləndirdi. Bu ağır itki ilə əlaqədar Sizə, mərhumun ailəsinə və dost İran xalqına dərin hüznlə başsağlığımızı ifadə edir, səbir və dözümlə arzulayırıq".

Dövlət başçısı vurğulayır ki, bu çətin gündə dost və qardaş İran xalqına sülh, sabitlik və əmin-amanlıq arzulayırıq.

Bu məktub ölkəmizin regionda gərginliyin deyil, rifahın tərəfdarı olduğunun növbəti təsdiqidir.

Azərbaycanın xarici siyasətində dəyişməz bir prinsip var. Ölkə ərazisindən üçüncü tərəflərin hər hansı hərbi məqsədlər üçün istifadəsinə qətiyyənlə icazə verilmir. Bu mövqe cari il yanvarın 29-da xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun iranlı həmkarı Seyid Abbas Əraqçı ilə telefon danışığı zamanı bir daha qətiyyətlə vurğulanıb.

Telefon danışığı zamanı İran ətrafında yaranmış vəziyyət müzakirə olunub.

Nazir Ceyhun Bayramov bölgədə son gərginliyin narahatlıq doğurduğunu, bütün tərəflərin İranda və onun ətrafında qeyri-sabitliyə səbəb ola biləcək addımlardan və ritorikadan çəkinmələrinin zəruriliyinin ölkəmiz tərəfindən hər zaman vurğulandığını bildirib. Mövcud problemləri yalnız beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olaraq, dialoq və diplomatik yollarla həll etməyin vacib olduğu bildirilib.

Nazir deyib ki, Azərbaycan öz hava məkanının və ya ərazisinin hər hansı dövlət tərəfindən qonşu İrana və ya digər ölkələrə qarşı hərbi əməliyyat aparılması üçün istifadəsinə heç vaxt imkan verməyəcək.

İranın ölkəmizdəki səfiri Müctəbə Dəmirçilu bu prinsiplərin mövqeyə görə Azərbaycana minnətdarlığını bildirib.

Qlobal təşəkkürün ünvanı

Bu gün Azərbaycan regionda əsl "təhlükəsizlik adası"na çevrilib. İranda yaranmış mürəkkəb vəziyyətlə əlaqədar xarici ölkə vətəndaşlarının təxliyə üçün məhz Azərbaycanı seçməsi də təsadüfi deyil. Çünki həmin əcnəbi vətəndaşlar da əmindirlər ki, humanizm dəyərlərinin yüksək şəkildə təşəkkül tapdığı Azərbaycan təxliyə üçün ən təhlükəsiz ölkədir. Azərbaycan dövləti humanitar prinsipləri rəhbər tutaraq həmin şəxslərin təxliyəsi üçün şərait yaradır. Hazırda İrandan digər ölkələrin vətəndaşları

olan əcnəbilər Azərbaycan ərazisi vasitəsilə təxliyə olunurlar. Əksər dövlətlər vətəndaşlarının rahat təxliyəsi üçün şərait yara-dıldığına, ölkəmizdə onlara göstərilən həssas diqqət və qayğıya görə Azərbaycana səmimi minnətdarlıqlarını çatdırırlar.

Martın 2-də XİN rəhbəri Ceyhun Bayramovun Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi, Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Kaya Kallas ilə telefon danışığı olub. Telefon danışığı zamanı bölgədə artmaqda olan hərbi gərginlik və eskalasiya nəticəsində mövcud təhlükəsizlik vəziyyəti müzakirə olunub. Tərəflər qarşılıqlı olaraq bölgədə yaranmış vəziyyətdən ciddi şəkildə narahat olduqlarını bildirib, münasibətlərin diplomatik yollarla həllinin vacib olduğunu vurğulayıblar. Avropa İttifaqı üzv ölkələrinin vətəndaşları daxil olmaqla, xarici ölkə vətəndaşlarının İranda təxliyəsi Azərbaycanın oynadığı əhəmiyyətli rol təqdir olunub.

Nazir Ceyhun Bayramovun Fransanın Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baro ilə martın 3-də telefon danışığı olub. Fransa naziri yaranmış mürəkkəb şəraitdə ölkəsinin vətəndaşlarının İranda təxliyəsi prosesində Azərbaycan tərəfindən göstərilən dəstəyə görə təşəkkür ifadə edib və bu istiqamətdə əməkdaşlığın əhəmiyyətini qeyd edib.

Azərbaycan XİN rəhbəri ilə Kanadanın xarici işlər naziri Anita Anand arasında martın 1-də telefon danışığı zamanı kanadalı nazir keçən ilin iyun ayında hərbi eskalasiya zamanı İranda olan Kanada vətəndaşlarının Azərbaycan ərazisindən tranzit keçidinə yaradılmış şəraitə görə Azərbaycan tərə-

finə təşəkkürünü ifadə edib. Həmin dövrdə göstərilmiş operativ və humanitar dəstəyin yüksək qiymətləndirildiyi bildirilib.

Mövcud təhlükəsizlik şəraiti nəzərə alınaraq, zərurət yarandığı təqdirdə Kanada vətəndaşlarının İranda təxliyəsi məqsədilə Azərbaycan sərhədindən istifadəsi ilə bağlı mümkün perspektivlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Martın 3-də Baş nazir Əli Əsədov ilə Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin arasında telefon danışığı zamanı Rusiya tərəfi mürəkkəb regional vəziyyət şəraitində Rusiya Federasiyası vətəndaşlarının İranda operativ şəkildə təxliyə edilməsinə göstərdiyi yardıma görə Azərbaycan rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib.

Eyni zamanda Rusiyanın Tehrandakı səfirliyi Rusiya vətəndaşlarının İranda Astara sərhəd-keçid məntəqəsi vasitəsilə çıxışının təşkil edilməsinə göstərilən köməyə görə Azərbaycan tərəfinə təşəkkürünü bildirib.

Qazaxıstanın xarici işlər naziri Yermek Koşerbayev İranda qazaxıstanlıların təxliyəsi məsələsində göstərilən konstruktiv əməkdaşlıq və dəstəyə görə Azərbaycana minnətdarlığını ifadə edib.

Yuxarıda qeyd olunan nümunələr sübut edir ki, humanizm Azərbaycan xalqı üçün, sadəcə, termin deyil, əsrlər boyu formalaşmış genetik kod yaddasıdır. Ehtiyacı olana kömək əli uzatmaq, regional böhranlar zamanı xilas edici körpü rolunu oynamaq dövlətimizin prioritet siyasətinin əsasını təşkil edir.

Respublikamızın humanitar fəaliyyəti yalnız regional deyil, həm də global xarakter daşıyır. Bu gün baş verən proseslər bir daha göstərir ki, Azərbaycan təkcə iqtisadi və hərbi qüdrəti ilə deyil, həm də mənəvi nüfuzu, etibarlı tərəfdaş imici və sarsılmaz humanitar prinsipləri ilə beynəlxalq aləmin ayrılmaz və vazkeçilməz parçasıdır. Ölkəmizin təşəbbüsü ilə qurulan bu sülh və humanizm platforması gələcəkdə regionda davamlı sabitliyin bərqərar olması üçün ən güclü fundamentdir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"